

Utbildningsinspektion i Rektorsområde 1, förskoleklass och grundskola åk 1–6

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen inriktas mot sex områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sex områdena, som granskas utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Verksamheten:

2. Arbetsmiljö och delaktighet
3. Pedagogisk verksamhet och undervisning
4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

5. Tillgång till utbildning och omsorg
6. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning och stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och övriga författningar. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut, riktat till huvudmannen, angående förbättrings- och kritikområden.

Genomförandet av inspektionen i Rektorsområde 1

Skolverket sände den 17 december 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Rektorsområde 1 har bestått av undervisningsråden Sonny Bjarkå, Johan Nilsson och Ewa Pettersson samt experten Kerstin Levin. Besök i Rektorsområde 1 genomfördes den 27 april 2005 och den 19 maj 2005.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Rektorsområde 1, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Rektorsområde 1 genomfördes formella intervjuer med elever i klass 2 och 6, personal, föräldrar samt rektorn och biträdande rektorn. Lektioner i förskoleklass, årskurs 2 och 6 besöktes. Under inspektionsbesöket fördes också samtal med elever och besöktes lektioner i flera andra årskurser.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Rektorsområde 1	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	101
Förskoleklass	29
Grundskola	312
Särskola	1

Skolans elever och pedagogiska personal arbetar i arbetslag. I Skansensskolan är verksamheten uppdelad i två arbetslag med verksamhet i förskoleklass och årskurs 1, två arbetslag omfattar årskurs 2 till 4 och ett arbetslag består av personal och elever i årskurs 5 och 6. Detta arbetslag har sin verksamhet i en fristående skolbyggnad, Köpingskolan, som ligger cirka en kilometer från de andra skolbyggnaderna.

I Alunskolan, som ligger ca 20 kilometer söder om Skansensskolan, är personal och elever uppdelad i två arbetslag omfattande dels förskoleklass till årskurs 2, dels årskurs 3-6.

I nära anslutning till skolorna finns förskolor och till rektorsområdet hör även fyra dagbarnvårdare.

Flertalet elever har lång skolväg då upptagningsområdet består av hela södra kommundelen.

Skansenskolan består av flera skolbyggnader. De flesta är från 1960-tal, men en byggnad, den så kallade Köpingskolan är byggd 1913. Alunskolan byggdes 1954.

Bedömning

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Föräldrar och elever har i allmänhet kännedom om målen för undervisningen. De får också kännedom om de individuella målen för varje elev. Eleverna i årskurs 6 i Skansenskolan uppger dock att det råder olika villkor för klasserna när det gäller kännedom om målen för de olika ämnena. Elever från en av klasserna uppger att de inte får information om vad undervisningen under terminen eller läsåret kommer att innehålla. Samma klass har också en bild av sin klass som ”sämre” än parallellklassen.

I kvalitetsredovisningarna för Skansenskolan respektive Alunskolan och för Mörbylånga kommun redovisas resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 5.

År		Andel godkända	Andel godkända	Andel godkända
		Svenska	Matematik	Engelska
2001	Ro 1	75 %	75 %	67 %
	Kommunen	83 %	84 %	79 %
2002	Ro 1	81 %	83 %	69 %
	Kommunen	87 %	85 %	80 %
2003	Alunskolan	70 %	70 %	70 %
	Skansenskolan	87 %	87 %	96 %
	Kommunen	88 %	87 %	88 %
2004	Alunskolan	88 %	94 %	81 %
	Skansenskolan	94 %	82 %	85 %
	Kommunen	94 %	91 %	89 %

Tabell: andel elever som uppnått godkänt på nationella proven för årskurs 5

Elevernas resultat på det nationella provet i årskurs 5 i Rektorsområde 1 ligger genomsnittligt något under kommunresultatet. Siffrorna för 2003 och 2004 där skolornas resultat redovisas separat pekar på att resultaten för Alunskolan påverkar genomsnittet för rektorsområdet negativt. Av ovanstående tabell framgår att de elever i Rektorsområde 1 som fått godkänt på det nationella provet i årskurs 5 fördelar sig olika mellan år och ämnen. Skansenskolan har resultat

som i huvudsak ansluter till kommungenomsnittet medan Alunskolan i huvudsak understiger detta. Resultatet för matematik 2004 avviker från detta mönster. Alunskolan ligger detta år tre procentenheter över kommungenomsnittet av andelen godkända medan Skansenskolan ligger nio procentenheter under kommungenomsnittet.

Vid intervjuer med lärare och skolledaren framkommer att förutom nationella prov för årskurs 5 används olika diagnos- och testmaterial främst i ämnet svenska. I Skansenskolan bedöms elevernas kunskaper i svenska, matematik, engelska och social utveckling gentemot lokala bearbetningar av de nationella kursplanerna. Dessa kallas "Lokala kravnivåer i social utveckling, matematik, svenska och engelska". Lärarna framhåller att de har god kännedom om vilka kunskaper eleverna har även i de ämnen för vilka lokala bearbetningar av de nationella kursplanerna ännu ej utarbetats. Några sammanställningar av dessa resultat förutom resultaten på nationella proven för skolorna eller för rektorsområdet görs inte.

Av intervjuer med elever framgår att de upplever miljön i rektorsområdets skolor som trygg och trivsamt. Eleverna uttrycker förtroende för lärare och vuxna i allmänhet och en elevgrupp uttryckte vid intervjun: "Alla lärare är snälla." Dock finns viss osäkerhet inför någon lärare där eleverna upplever att denne lätt blir irriterad och att de får omotiverade tillrättavisningar. Eleverna uttrycker sin uppfattning och visar att de vill påverka sin skolsituation men har inte någon klar uppfattning om hur de bör agera för att eventuellt kunna påverka sin arbetssituation. Skolan bör därför uppmärksamma detta och verka för att varje elev möts med respekt för sin person och för sin kunskap. De allra flesta eleverna känner att skolgången är meningsfull och tar ansvar för sitt lärande och sin skolmiljö.

En elev- och föräldraenkät om elevers och föräldrars attityder till skolan genomförs centralt i kommunen. Varje rektor får kännedom om resultatet för sitt skolområde. Vid rektorsintervjun framkom att denna undersökning inte används som grund för diskussioner om utveckling av verksamheten.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att resultatet av elevernas kunskaper, utveckling och lärande är gott men att resultaten bör sammanställas för att kunna utgöra grund för uppföljnings- och analysarbete så att arbetet med undervisningen utvecklas och alla elever inom rektorsområdet får möjlighet att nå goda resultat.

2. Arbetsmiljö och delaktighet

I kvalitetsredovisningarna för Skansenskolan och för Alunskolan står det att "Elever har idag stort inflytande på sin arbetsdag.". Formellt inflytande får eleverna genom klassråd och elevråd. I en del klasser får eleverna välja representanter till elevrådet och i vissa klasser utser läraren representanter. Eleverna uppger vid intervjun att de inte vet varför denna skillnad finns. De uppger vidare att elevrådet mest diskuterar om man skall köpa in något till skolgården. Elevernas upplevelse av ett mer informellt inflytande över undervisningen varierar mellan klasserna. I vissa klasser ser eleverna att de har inflytande och tycker graden av inflytande är anpassad efter deras förmåga att ta ansvar, medan de i vissa klasser inte kan se att de har något inflytande över undervisningen. Ele-

vers inflytande är en faktor som har stor betydelse för elevers lärande i skolan. Att få elever delaktiga och att ge dem, efter stigande ålder, möjlighet till inflytande blir således ett led i att ge alla elever chans att nå målen för utbildningen. Inspektörerna vill framhålla att skolan bör mer aktivt arbeta så att alla elever får lika möjlighet till delaktighet och inflytande.

Föräldrar vid Skansensskolan efterlyser diskussioner om normer och värden. De uppger att sådana saknas i kontakten med skolan. Föräldrar tar aktiv del i utformandet av skolans fysiska miljö.

I arbetsplanen för Rektorsområde 1 står i avsnittet om skolans värdegrund bland annat att alla skall visa hänsyn och respekt för varandra och att alla skall uppleva trygghet. Elever och föräldrar uttrycker att skolan är en trygg plats. Medvetenheten bland personal och elever om vikten av att arbeta för en skola fri från kränkningar är hög. Det förebyggande arbetet i detta avseende verkar i stora delar vara framgångsrikt. Arbetet med kamratstödjare, som i rektorsområdets dokument framställs som ett viktigt inslag i det förebyggande arbetet, fungerar enligt eleverna dock inte så bra. Eleverna i Skansensskolan uppger vid intervjuerna att de inte kan se någon funktion för kamratstödjarna. Såväl elever i årskurs 2 som i årskurs 6 uppger att de "inte vet varför de finns". Eleverna i Alunskolan i årskurs 2 som är kamratstödjare tycker det är obehagligt att gå runt i klasserna och redogöra för om de sett "några som inte varit snälla" på rasterna. Om kamratstödjarna skall bli det viktiga instrument i det förebyggande arbetet mot kränkande behandling som personalen önskar och som skolans dokument framställer det, bör eleverna bli mer delaktiga i och få större förståelse för idéerna bakom organisationen med kamratstödjare.

Rektorn har ett särskilt ansvar för att upprätta, genomföra och utvärdera skolans handlingsprogram för hur man förebygger och motverkar kränkande behandling. I rektorsområde 1 utgörs detta av "Handlingsprogram för kamratgruppsarbete i år 2-6". I detta dokument framgår att vid konstaterad "mobbing" blir föräldrar kontaktade som steg 5 i en längre kedja händelser eller att "föräldrar kan bli informerade redan i steg 2 om den vuxne kamratstödjaren och klassläraren anser detta nödvändigt". Vid intervjuer med personal framkommer en viss osäkerhet omkring vid vilken tidpunkt föräldrar informeras men de flesta är ändå ense om att föräldrar kontaktas utan dröjsmål. Föräldrarna uppger att de vill bli kontaktade utan dröjsmål. Inspektörerna vill påpeka att skolan bör se över rutinerna vid kränkande behandling så att alla föräldrar tillförsäkras information utan dröjsmål. Handlingsprogrammet mot kränkande behandling bör revideras så att den överensstämmer med hur skolan i de flesta fall agerar och i övrigt överensstämmer med hur ett sådant handlingsprogram bör vara utformat enligt de nationella styrdokument.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att arbetsmiljön för elever vid Rektorsområde 1 är god.

Arbetet mot kränkande behandling vid skolan bedöms som bra men handlingsprogrammet bör överensstämma med hur skolan i de flesta fall agerar.

Former för den formella delaktigheten för elever finns men skolan brister i arbetet med att ge elever möjlighet till delaktighet och inflytande i lärandet och skolans inre arbete.

3. Pedagogisk verksamhet och undervisning

I den gemensamma lokala arbetsplanen för rektorsområde 1 finns i avsnittet "vision" en beskrivning av mål och metod med koppling till läroplanerna. Av arbetsplanen framgår också att det finns tre prioriterade mål för läsåret 2004/05 som handlar om individuella utvecklingsplaner, elevers språkutveckling och hälsofrämjande skola.

Undervisningen i Skansenskolan årskurs 5-6 och i Alunskolan årskurs 4-6 organiseras så att lärarna utnyttjar att de har olika kompetens och bedriver undervisning inom sitt kompetensområde i "varandras" klasser.

I Alunskolan bedrivs undervisningen i årskurs 1-3 till stor del efter elevernas egen planering. Läraren ger ett visst beting i olika ämnen som eleverna planerar själva när de skall utföra. I klassrumssituationen innebär detta att eleverna oftast arbetar med olika moment. Gemensamma genomgångar förekommer relativt sällan. Inspektörerna vill framhålla vikten av att skolan utvärderar om personalen på ett tillfredsställande sätt kan följa elevernas kunskapsutveckling.

Personalen beskriver ett prioriterat arbete med läsning och med matematik. I läsning arbetar skolorna på ett varierat sätt. Det förekommer högläsning av lärare och av elever, tyst läsning, en del har läsläxa varje dag, det förekommer mindre, så kallade läsgrupper där man arbetar med texter anpassade efter hur långt eleverna har kommit och där man fokuserar på läsförståelse. I undervisningen för de lite äldre eleverna arbetar eleverna mycket med läsförståelse i de texter som används i de samhällsorienterade ämnena. Skolan har även satsat extra mycket på att köpa in skönlitteratur i klassuppsättningar för att kunna arbeta med samma text i hela klassen. Personalen använder olika diagnostiska material för att följa elevernas läsutveckling och uppger också att de ser en tydlig utveckling av elevernas läsglädje.

Även i matematik arbetar skolorna på ett varierat sätt. En del av undervisningen är nivågrupperad där olika läromedel och olika inlärningssätt används. I de yngre åldrarna spelar fritidspedagogerna en aktiv roll i det man kallar "praktisk matte". De yngre elevernas motorik används medvetet för att få en förståelse för matematiska storheter och begrepp. Man arbetar mycket med att "tänka och prata" matematik och använder mattespel, en del av dessa på datorerna. I Alunskolan framhåller personalen att matematik medvetet integreras i undervisningen i slöjden. Enligt personalen är undervisningen i matematik individuellt anpassad till varje elevs förutsättningar. Personalen på Skansenskolan uppger att eleverna i de lägre åldrarna tycker matematik är roligt men trots att ett gediget arbete läggs ner på matematikundervisningen så har glädjen försvunnit när eleverna kommer till årskurs 6. Detta bekräftas i elevintervjuerna där eleverna i årskurs 2 nämner matematik bland det som är roligast på skolan medan eleverna i årskurs 6 snarare framhåller matematik som ett svårt och tråkigt ämne.

Stödet till elever i behov av särskilt stöd fungerar bra i rektorsområdet. I skolorna arbetar speciallärare och specialpedagoger och rektorn framhåller att man har stor hjälp i rektorsområdet av det centrala resursteamet med bland annat skolpsykolog. Stödet kan ges i olika former, individuellt, i mindre grupper eller som förstärkning till hela klassen. I Alunskolan bedrivs ett gott stödarbete till de elever som är i särskilt stort behov av stöd och elever med funktionshinder. I

arbetet med vissa elever har skolan stort stöd från barnhabiliteringen. Inspektörerna vill särskilt framhålla det goda sätt på vilket integreringen av dessa elever i behov av särskilt stöd i klasserna har skett. I intervju med rektor framkommer att resultat av nationella prov och olika diagnoser ligger till grund för hur resurserna fördelas. Generellt sett är föräldrar nöjda med det stöd som eleverna får i undervisningen men i Alunskolan uttrycker vissa föräldrar besvikelse över att elever som är i behov av särskilt stöd inte får det i tillräcklig omfattning. Föräldrar i Alunskolan tycker också att stödet, trots konstaterat behov, sätts in för sent. Vissa föräldrar anser att elever som är i behov av stöd inte får det förrän i årskurs 7. De resultat som visas i nationella proven i årskurs 5 och föräldrarnas tveksamheter angående stödet i Alunskolan bör föranleda skolledningen att utvärdera om eleverna i Alunskolan får det stöd de är berättigade till.

Även om föräldrar i stort är nöjda med stöd för de elever som behöver särskilt stöd så finns men några föräldrar som anser att skolan inte tillräckligt kan anpassa undervisningen för de elever som ligger långt framme så att dessa elever får tillräckliga utmaningar

Alla elever har individuella utvecklingsplaner som upprättas under utvecklingssamtalet. Personal och föräldrar är nöjda med utvecklingssamtalen och de individuella utvecklingsplanerna och uppger att de individuella målen blir tydliga och lätta att utvärdera. Eleverna uppger dock att utvecklingssamtalen är "tråkiga". I årskurs 6 uttrycker eleverna dock uppskattning över att de fått veta resultat på nationella proven vid utvecklingssamtalen medan eleverna i årskurs 2 uppfattar att utvecklingssamtalet används till att "fröken pratar om vad vi skall bli bättre på". Inspektörerna får intrycket av att elevernas negativa inställning till utvecklingssamtalet beror på att de inte är aktiva. Skolan bör därför se till att elevernas delaktighet i utvecklingssamtalet ökar.

Rektorn framhåller att alla elever som är i behov av särskilt stöd har ett åtgärdsprogram. Dessa utformas av klasslärare med stöd av speciallärare, tillsammans med föräldrar. Rektorn litar, enligt egen utsägo, på att personalen upprättar åtgärdsprogram för de elever som är i behov av särskilt stöd. Inspektörerna vill påpeka att rektorn bör säkerställa att de elever som riskerar att inte nå målen har åtgärdsprogram.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att den pedagogiska verksamheten och undervisningen vid Rektorsområde 1 är god.

Rektorn bör dock säkerställa att stödet till eleverna i Alunskolan är tillräckligt för att alla elever skall få en likvärdig möjlighet att nå målen för utbildningen.

4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

För rektorsområdets styrning och ledning finns en rektor och en biträdande rektor. Rektorn har det övergripande ansvaret för pedagogisk utveckling, ekonomi och elevvårdsarbete samt ansvar för personal och den dagliga verksamheten i Alunskolan och delar av Skansenskolan. Biträdande rektorn har ansvar för personal, inklusive utvecklingssamtal och lönesättning, samt den dagliga verksamheten i förskolorna, förskoleklass till årskurs 1 och delar av Skansenskolan. Rektorn och biträdande rektorn har god kännedom om verksamheten och har lång erfarenhet av verksamhetsområdet. Båda har genomgått rektorsutbildning-

en. Personalen uttrycker tillfredsställelse med skolledningens arbete. Särskilt framhåller de att ledningen stöttar dem på ett bra sätt.

En gemensam arbetsplan för Rektorsområde 1 finns för läsåret 2004/2005. Arbetsplanen beskriver vision, värdegrund och tre prioriterade utvecklingsmål för 2004/2005. Dessutom har varje arbetslag inom rektorsområdet dokumenterat sina mål eller inriktningar. Dessa återfinns i den skriftliga presentationen av varje arbetslag som finns på rektorsområdets hemsida. Dessa målbeskrivningar finns beskrivna under rubriker som "Vårt mål är att varje barn ska:", "Mål att sträva mot" eller "Målet för vår verksamhet är:". Dessa beskrivningar av mål eller inriktningar för arbetslagen är sinsemellan olika och har ingen tydlig koppling till den gemensamma arbetsplanen.

De kvalitetsredovisningar som finns för respektive skolenhet sammanställs inte i skrift till någon gemensam bild av kvaliteten i rektorsområdet. Detta gör det svårt att fånga skillnader mellan skolenheter och arbetslag och att diskutera vad dessa skillnader beror på. Kvalitetsredovisningarna ger en bred beskrivning av vad som har genomförts under året och vad som skall genomföras under kommande verksamhetsår. En beskrivning och analys av vilka resultat genomförd verksamhet har lett till och vilken betydelse dessa resultat har för vilka aktiviteter som skall genomföras saknas dock till stora delar. Det svaga resultatet för Skansenskolan i andelen elever som fått godkänt på nationella provet i matematik (se tabell under avsnitt 1) kommenteras inte i de fyra punkter som beskriver "åtgärder för utveckling". Dessa åtgärder berör överhuvudtaget inte området matematik. Intervjuer med rektorn och med personal förstärker bilden av att en analys som tar sin utgångspunkt i rektorsområdet resultat till stora delar saknas.

Vid inspektörernas besök och vid intervjuer med personal och elever vid Skansenskolan framkommer att skillnader finns mellan arbetslagen i fråga om arbetssätt samt elev- och föräldramedverkan. Vid personalintervju framkommer att Skansenskolan i många delar fungerar i två skilda "spår". Samarbete mellan arbetslagen sker främst med det arbetslag inom samma spår till vilka eleverna fortsätter i årskurs 2 respektive 5. Personalen påpekar själva att mer samarbete skulle med stigande ålder behövas mellan till exempel de båda arbetslagen som har förskoleklass till årskurs 1 så att eleverna inför övergång till årskurs 2 lärde känna varandra bättre, men även för att främja personalens utbyte av kunskaper. Personalen som arbetar med eleverna i årskurs 5 och 6 framför att de tycker att eleverna inte alltid kan det de behöver kunna när de börjar årskurs 5. Någon djupare diskussion om personalens förväntningar på vilka kunskaper elevernas uppnått vid övergångar som underlag för diskussioner om utveckling av verksamheten finns inte. Personalen efterlyser detta. Inspektörerna vill påpeka att ledningen bör utveckla arbetet med att få Skansenskolan att bli en sammanhållen enhet med större samverkan mellan arbetslagen.

Personalen har stort förtroende för skolledningen och anser att skolledningen såväl som personalen själva driver den pedagogiska utvecklingen framåt.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att ledningen för Rektorsområde 1 fungerar bra. Kvalitetsarbetet bör dock förbättras så att skillnaderna i resultat mellan enheterna i rektorsområdet analyseras och bedöms. Styrningen av rek-

torsområdet i syfte att garantera eleverna en likvärdig utbildning bör bli tydligare.

5. Tillgång till utbildning och omsorg

Föräldrar är generellt sett nöjda med den information de får om skolan och eleverna. De flesta klasser får varje vecka information från sin klasslärare. Alla föräldrar får därutöver en informationsskrift några gånger per termin från skolledningen med fyllig information om pågående projekt i skolan, minnesanteckningar från föräldramöten och föräldraråd, exempel på elevarbeten m.m. Föräldrar som inte får veckovisa informationer från klasslärare efterlyser dock detta och tycker att möjligheten till information vid skolorna skall vara likvärdig. Som den viktigaste informationen betraktar föräldrar den de får vid utvecklingssamtalet då en individuell utvecklingsplan upprättas för varje elev.

Elevers val skall erbjudas eleverna som ett allsidigt urval av ämnen vilka skall ge möjlighet till fördjupning och breddning av elevernas kunskaper. I årskurs 5 och 6, och i Alunskolan i årskurs 4-6, bedrivs elevers val i perioder med möjlighet för eleverna att välja bland ett urval av ämnen som ger djup och breddning. Enligt kommunens beslut om fördelningen av undervisningstiden i grundskolan skall eleverna i årskurs 4 ha elevers val två timmar i veckan. Personalen i Skansensskolan framhåller att eleverna i årskurs 4 kan göra ett visst val av aktiviteter när undervisningen bedrivs i teman och att detta skulle kunna utgöra "en form av elevers val". Inspektörerna bedömer att dessa aktiviteter dock har karaktär av individualisering i den ordinarie verksamheten och kan varken av elever eller av personal identifieras som elevers val i den mening som framgår av gällande författningar.

Enligt kommunens tillämpning av timplanen skall hem- och konsumentkunskap för årskurs 1-6 "ingå" i timplanen för övriga ämnen. Vid intervju med eleverna i årskurs 6 i Skansensskolan uppger de att de överhuvudtaget inte haft hem- och konsumentkunskap. Inspektörerna vill framhålla att skolledningen skall säkerställa att undervisning för alla elever bedrivs så att alla elever har möjlighet att uppnå målen för hem- och konsumentkunskap i årskurs 5.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att tillgången till utbildning och omsorg till stora delar är god. Eleverna i årskurs 4 skall enligt kommunens tillämpning av timplanen ha elevers val. Skolledningen skall se till att eleverna i Skansensskolan i årskurs 4 får valmöjligheter som överensstämmer med de nationella styrdokumentet. Alla elever skall också erbjudas undervisning så att de har möjlighet att uppnå målen för hem- och konsumentkunskap i årskurs 5.

6. Resurser

I Rektorsområde 1 är personalen behörig för den undervisning de i huvudsak bedriver. Personalen får del av kompetensutvecklingsinsatser och de allra flesta har individuella kompetensutvecklingsplaner. Lärarna är i stort nöjda med den kompetensutveckling som de får del av. I Alunskolan efterlyser lärarna dock kompetensutveckling i engelska.

Lärartätheten i Skansensskolan är 8,3 lärare per 100 elever läsåret 2003/2004. Motsvarande siffra för Alunskolan är 10,1. Dessa siffror kan jämföras med

kommunen där genomsnittet är 8,7 och riket där genomsnittet är 8,0 per 100 elever. Trots den relativt höga personaltätheten på Alunskolan upplever både personal och föräldrar att skolan inte har tillräckligt med resurser för att ge elever i behov av särskilt stöd den hjälp de behöver, se vidare under avsnitt 3.

Läromedel och material som är tidsenligt och i gott skick finns som stöd för undervisningen. I Alunskolan är lokaler, läromedel och material anpassat dels för elever med rörelsehinder, dels för de elever som är i särskilt stort behov av stöd.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att tillgången på resurser i rektorsområde 1 är god.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten övergripande är av god kvalitet.

Det finns dock behov av insatser inom följande områden:

- resultatet av elevernas kunskaper, utvecklig och lärande bör sammanställas för att kunna utgöra grund för uppföljnings- och analysarbete så att arbetet med undervisningen utvecklas och alla elever inom rektorsområdet får möjlighet att nå goda resultat i årskurs 5,
- handlingsprogrammet mot kränkande behandling bör förändras så att den överensstämmer med hur skolan i de flesta fall agerar,
- skolan bör förbättra möjligheterna för eleverna till delaktighet och inflytande i lärandet och skolans inre arbete,
- rektorn bör säkerställa att stödet till eleverna i Alunskolan är tillräckligt för att eleverna skall få en likvärdig möjlighet att nå målen för utbildningen,
- kvalitetsarbetet bör förbättras så att skillnaderna i resultat mellan enheterna i rektorsområdet analyseras och bedöms och
- styrningen av rektorsområdet i syfte att garantera eleverna en likvärdig utbildning bör bli tydligare.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- I Rektorsområde 1 bedrivs inte undervisning i hem- och konsumentkunskap vilket gör att eleverna inte har möjlighet att uppnå målen för hem- och konsumentkunskap för årskurs 5 (2 kap. 6 § grundskoleförordningen och skollagen bilaga 3).

- Eleverna i Skansenskolans årskurs 4 får inte, trots att kommunens tillämpning av den nationella timplanen anger detta, elevens val (2 kap. 19 § grundskoleförordningen).

Datum

2005-09-30

Ort

Linköping

Johan Nilsson

Sonny Bjarkå

Kerstin Levin

Ewa Pettersson